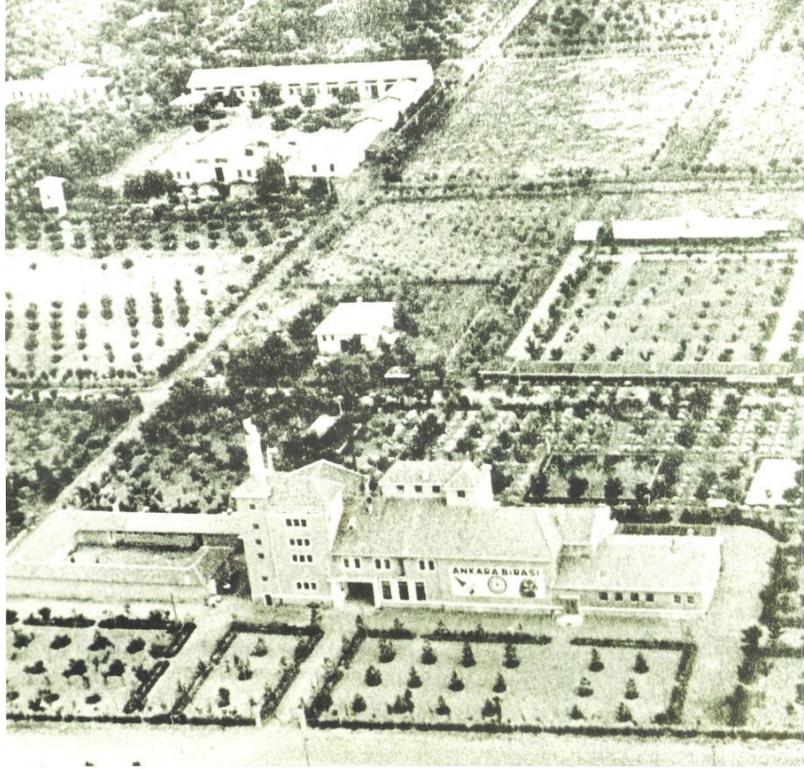

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ: BİR MODERNLEŞME HİKÂYESİ

AOÇ, modern tarım ve sanayi tekniklerinin ilk defa uygulandığı bir kent çiftliği olarak genç cumhuriyet için bir üretim modeli oluşturması amacıyla 1925 yılında Mustafa Kemal tarafından kurulmuştur. Bataklık ve çorak olan alan kurutulmuş ve tarım için ıslah edilerek tarımsal üretimde öncü olacak bir çiftlik kurulması amaçlanmıştır. Makineli tarıma geçiş için tarım aletleri üreten bir atölye kurulmuş, üretilen aletler çiftçiye tanıtılmış, kullanım konusunda kurslar verilmiş ve çiftçinin bu aletleri ucuza temin etmesi sağlanmıştır. Çiftçinin elinde bulunan hububat cinsleri ıslah edilmiş, İç Anadolu Bölgesi'ne uygun yeni türler araştırılmış ve köylüye dağıtılmıştır. Hayvancılığı geliştirmek için ise verimli iyi cins hayvanlar yetiştirilip çoğaltılmış ve yine köylüye dağıtılmıştır.

Çiftlikten ürünlerin at arabalarıyla taşınması

Yapağı ve Tiftik İşletmesinde ıslah edilen Ankara keçi yavruları

Çiftlik arazisinde mesire yeri, lokantalar, parklar, gazinolar, hayvanat bahçesi, 2 tane yüzme havuzu inşa edilmiş, halkın kullanımına açılmış ve Başkent'in bozkırında soluk alacak yeşil bir alan oluşturulmuştur.

Karadeniz Havuzu [1930]

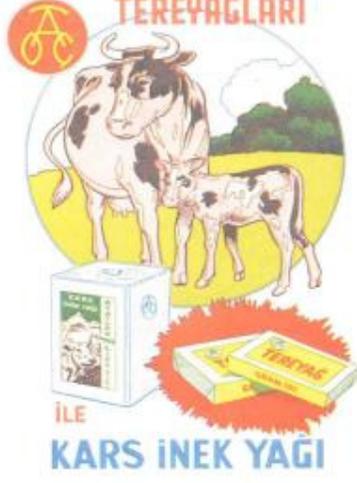
Gazi Çiftliği, Lokal Binası. İstirahat eden çiftlik çalışanları.

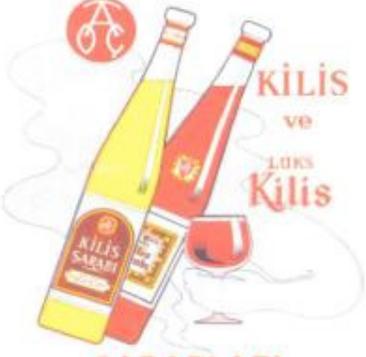
Çiftlik bünyesindeki meyve suyu fabrikası, bal ve dondurma fabrikası, ziraat aletleri ve demir üretim ve onarım fabrikası, yapağı ve tiftik üretim merkezi, güvercin üretim merkezi ile süt ve süt ürünleri imalathaneleri, deri fabrikası, malt ve bira fabrikasıyla halka ucuz ve temiz sebze-meyve, süt, meyve suyu, alkol ve gıda satışı sağlanmıştır.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ
TEREYAĞLARI

İLE
KARS İNEK YAĞI

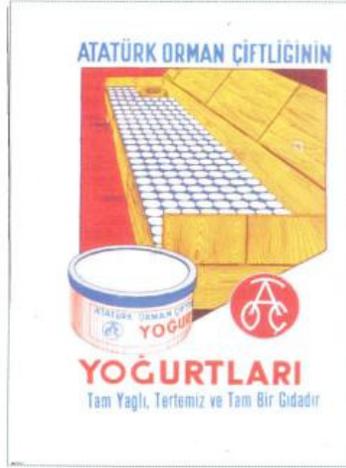

KİLİS
ve
LÜKS
KİLİS
ŞARAPLARI

KİLİS'İN HORUZ KARASI GİBİ
NEFİS ÜZÜMLERİNDEN YAPILMIŞ
HAKİKİ SOFRA VE KALİTE ŞARAPLARIDIR

Gazi Çiftliği. Yoğurt İmalathanesi.
Silivri Yoğurdu hazırlanırken

Çiftlikte bulunan fabrikalar ve tarımsal üretimin yapıldığı araziler; çiftlik çalışanlarının eğitim, sağlık, barınma, eğlenme ve dinlenme ihtiyaçlarını karşılayan yapılarla bütünsel bir görünüme kavuşmuş ve kendi ölçeğinde küçük bir modern kentsel yerleşim örneği olmuştur. Kısacası AOÇ endüstriyel ve tarımsal üretimin yapıldığı, çalışanlarının ihtiyaçları baz alınarak düzenlenmiş ve halka açık mekanlarıyla örnek bir yaşam alanı olmuştur.

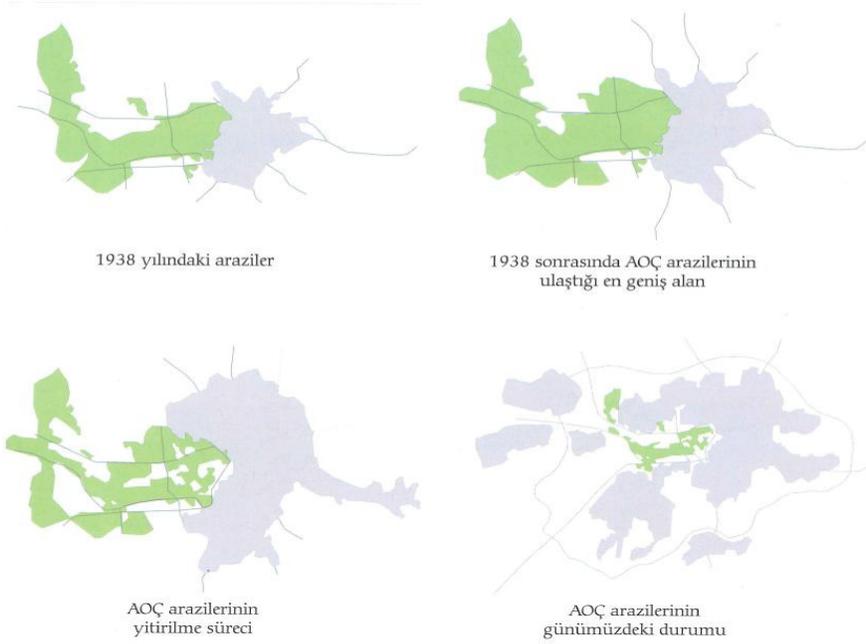
ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ: BİR YAĞMA HİKÂYESİ

1925 yılında Mustafa Kemal'in mülkiyetinde olan 52 bin dekarlık çiftlik arazisi, üzerindeki taşınmazlarla birlikte 1937 yılında Hazine'ye bağışlanmış, 1950 yılında çıkarılan Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü'nün kuruluş kanunuyla, devlet malı olarak tarif edilen çiftlik arazilerinin kamulaştırılması ya da gerçek veya tüzel kişilere devrinin özel kanunlarla gerçekleştirilebileceği belirtilmiştir. Ve o tarihten itibaren tam da belirtildiği gibi, kamuya ait olan AOÇ arazisinin bir bölümü 1950-83 yılları arasında çıkarılan çeşitli özel yasalarla kiralama, kamulaştırma ve devir yoluyla elden çıkarıldı. Bugüne gelindiğinde ise; Şeker Fabrikası, Türk Traktör, TİGEM, MİTAŞ, Ankara Otobüs Terminali (AŞTİ), Gençlerbirliği ve Ankaragücü Spor Kulüpleri, Toprak Malzeme Ofisi, Devlet Mezarlığı, Petrol Ofisi A.Ş. Genel Müdürlüğü, ASKİ Genel Müdürlüğü, Türkiye Jokey Kulübü, Atlı Spor Kulübü, Binicilik İhtisas Kulübü, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Ankara Set Çimento Fabrikası, MİT Müsteşarlığı, Büyükşehir Belediyesi Fen İşleri, BELKO, Yenimahalle ve Etimesgut Belediyeleri, Karayolları Genel Müdürlüğü, Etibank, Makine Kimya Enstitüsü (MKE), Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), Devlet Su İşleri (DSİ), SSK, Şap enstitüsü, MTA, TPAO, MİTAŞ, PTT Genel Müdürlüğü, Kayalar İnşaat gibi çeşitli kurum ve şirketlere kiraya verilmiş ya da satılmış durumdadır.

1950'lerden itibaren Ankara'nın altyapı gereksinimleri (ana ulaşım yolları, su ve doğalgaz boruları, kanalizasyon, enerji nakil hatları) AOÇ arazisinden karşılanmaya başlamış ve arazi tarım yapılabilecek alan olmaktan çıkmıştır. Çiftlikte yetiştirilen büyükbaş hayvan sayısı azaltılmış ve bu nedenle fabrikada işlenen süt dışarıdan satın alınmaya başlanmıştır. Yine, hayvancılığın azaltılması ile birlikte deri fabrikası kapatılmıştır. Tarım aletlerini kendisi üretmek isteyen genç cumhuriyetin bu amaçla kurduğu pulluk fabrikası kapatılmıştır. Bağcılık bitirildiği için şarap üretimi satın alınan üzümlerle sürdürülmüştür. Nasıl bir yağmanın gerçekleştiğini anlamak için Bira Fabrikasının akibetine bakmak yeterlidir. Bira Fabrikası 1934 yılında demiryollarının sağladığı ulaşım kolaylığı, biranın hammaddesi olan arpanın yetişiyor olması, fabrika için gerekli olan iyi kalitede su kaynaklarının bu bölgede bulunması, bu yolla ziraat alanında, Anadolu'nun ortasında yeni bir gelir kaynağı oluşturmak amacıyla kurulmuş; çalışanları için inşa edilmiş bağlı yapılarıyla (Bira hamamı, bira bahçesi

vb) modern bir endüstriyel üretim alanı olmuştur.Yerleşkenin en önemli yapısı olan Bira Fabrikası günümüzde Atatürk Orman Çiftliği'nin kullanımında değildir. İşletimi TEKEL'e devredilmiş olan Ankara Bira Fabrikası, 2004 yılında TEKEL'in alkollü içki üretim sanayisinin Nurol-Limak-Özaltın-Tütsab Ortak Girişim Grubu'nun kurduğu Mey İçki San. ve Tic. A.Ş.'ye satılması ile AOÇ arazisi üzerinde alkol üretim ve satımı da özel sektör eline bırakılmıştır.

ANKARA'NIN GELİŞİMİ VE A.O.Ç.

Kurulduğunda 52 bin dekar olan AOÇ arazisi ranta açılmasıyla birlikte yaklaşık olarak 33 bin 500 dekar alana inerek arazisinin üçte ikisini kaybetmiştir.2006 yılında kuruluş yasasına eklenen maddelerle Ankara Büyükşehir Belediyesine çiftliğin yapısını değiştirecek geniş yetkiler verilmiştir ve rantın önü iyice açılmıştır.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ: HALKIN ÇİFTLİĞİNDEN PADİŞAHIN SARAYINA

Tapusu Orman Genel Müdürlüğü'ne ait Gazi Yerleşkesi 1.Sit alanıyken, imara açılabilmesi için 2011 yılında çıkarılan bir yasayla 3.derece sit alanına dönüştürülmüş ve TOKİ'ye devri gerçekleştirildikten sonra 90 dekarlık alanda Başbakanlık Sarayı yapılması için harekete geçilmiştir. Saray İnşaatı, Bakanlar Kurulu Kararıyla Kamu İhale Kanunu kapsamı dışına çıkarılarak, “davet” yöntemiyle çağrılan yandaş firmalara ihale edilmiştir. 300 milyon TL'lik ihalenin ardından yerleşkenin ince işçiliği ve iç donanımı için ikinci bir ihale daha yapılacağı söylenmektedir. Saray için şimdiden yaklaşık 3000 tane ağaç katledilmiş durumda.

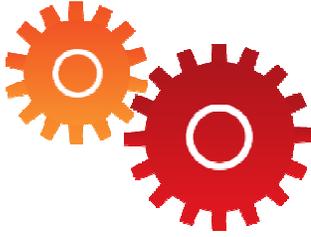

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ: YIKILAN CUMHURİYETTEN TOPLUMCU SEÇENEĞE

Çiftliğin yağması hazineye devrinden hemen sonra başlamış ve AKP iktidarı döneminde yağmanın son noktasına gelinmiştir. AOÇ bu anlamıyla bütün yer altı ve yerüstü kaynakları talan edilen, tarımı ve hayvancılığı çökertilen ve dışa bağımlı hale getirilen, fabrikaları yabancı tekellere satılan ve kapatılan, halkı değil rantı merkeze alan kentlerin inşa edildiği yıkılmış bir ülkenin küçük fotoğrafıdır. Bugün Ankara'da halka açık bir alanda kadınlı-erkekli yüzülebilen havuzlar hayal olmuş, halka açık spor mekânları parası olanın girebildiği

spor kulüplerine dönüştürülmüştür. AOÇ, bu yanıyla da aydınlanmacılığa, modernleşmeye vurulan darbenin fotoğrafıdır. Türkiye'nin en güvenli bölgesi olacağı söylenen Başbakanlık Sarayının tamamlanmasıyla birlikte, önümüzdeki aylarda bölgenin tamamen halka kapatılması kimseyi şaşırtmamalıdır. Toplumcu Mühendisler ve Mimarlar Meclisi, AOÇ'ye sahip çıkmanın yolunun yağmaya karşı bütünlüklü bir mücadeleden geçeceğini bilmekte, yeni AOÇ'lerin ancak toplumcu bir kalkınma yöntemiyle kurulabileceğini savunmaktadır.

Fotoğraflar”Bir Çağdaşlaşma Öyküsü, Cumhuriyet Devriminin Büyük Eseri Atatürk Orman Çiftliği”adlı katalogdan alınmıştır.

**TOPLUMCU
MÜHENDİSLER VE MİMARLAR
MECLİSİ**